

گفتمان دست اندرکاران کلیدی تالاب بختگان با هدف اشتراک گذاری تجربیات در شیراز

کارگاه دو روزه به اشتراک گذاری تجربیات ارومیه با دست اندرکاران کلیدی تالاب بختگان، طی دو روز و در تاریخ ۲۶ و ۲۷ مهر ماه در محل سالن جلسات مجتمع فرهنگی و رفاهی جهاد دانشگاهی شیراز، با حضور مشاور معاون وزیر جهاد کشاورزی، مدیر کل حفاظت محیط زیست فارس، رییس سازمان جهاد کشاورزی فارس، نماینده استانداری فارس، معاون طرح حفاظت از تالاب های ایران، نمایندگان از دفاتر طرح حفاظت از تالاب های ایران از تهران و استان های آذربایجان شرقی و غربی و جمعی از کارشناسان، تشکل های مردم نهاد حاشیه تالاب و نمایندگان ذینفعان تالابی برگزار شد.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، در ابتدای این کارگاه دو روزه عطا پور شیرزاد، مدیر کل حفاظت محیط زیست فارس، مقدم مدعوین از استانهای تهران، آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی را به شهر شیراز، سومین حرم اهل بیت گرمی داشته و اظهار داشت: تشکیل سلسه کارگاه های تالابی در سطح کشور فرصت مناسبی برای انتقال و تبادل تجربیات ارزشمند دست اندرکاران در سراسر کشور بوده و حضور نمایندگان استان های هم جوار تالاب ارومیه، استان های آذربایجان شرقی و غربی در این کارگاه به لحاظ انباشت تجربیات ارزشمند در احیای تالاب ارومیه علاوه بر تبادل تجربیات، امکان بازبینی و بازنگری در برنامه های از پیش تدوین شده در برنامه های احیایی تالاب های استان فارس را نیز میسازد. وی با اشاره به برخی از چالش های مدیریتی و برشمردن بخشی از راه کارهای مدیریت زیست بومی برای برون رفت از شرایط موجود فعلی در منابع آبی اذعان داشت: یکی از نقاط قوت و موارد امیدوار کننده در استان فارس دیدگاه های روشن و علمی استاندار فارس است که در عالی ترین و تأثیرگذارترین جایگاه مدیریتی استان به صورت برنامه محور و عملیاتی ورود کرده و کلیه دستگاه های ذیربط را موظف به اجرای دستورالعمل ها و طرح های حفاظتی کرده است و به الزام ارائه گزارش از سوی دستگاه ها و نهادهای مختلف به صورت دوره ای و هر دو ماه یکبار تأکید کرده اند.

پور شیرزاد در ادامه از جوامع محلی پیرامون تالاب و تشکل های مردم نهاد به دلیل اقدامات ارزشمند ترویجی و حفاظتی از تالاب به ویژه در زمینه معیشت پایدار جوامع بومی تقدیر کرده و اظهار امیدواری کرد: با این اقدامات فشارها از روی تالاب ها برداشته شده و معیشت های پایدار بومی، درآمد زا و به روز جایگزین شود تا علاوه بر حفظ محیط زیست، بیش از این شاهد مهاجرت گسترده روستاییان به شهرها و معضل حاشیه نشینی نباشیم. وی در پایان موضوع احیاء تالاب ها را یک موضوع چند وجهی خوانده و افزود: حفاظت از تالاب ها باید زندگی انسان ها و ادامه حیات را تضمین کند. در ادامه دهقان پور، رئیس سازمان جهاد کشاورزی بیان کرد: امیدواریم این پروژه ها منجر به اثربخشی بیشتر و مدیریت مطلوب تالاب ها شود. وی از محیط زیست به عنوان یکی از مولفه های اصلی توسعه پایدار و اهمیت به سزای آن گفته و اضافه کرد در جوامع امروزی که سرعت توسعه و پیشرفت بالاست دستگاه حاکمیتی محیط زیست نقش آفرینی به سزایی دارد. دهقان پور دست اندازی ها و بی توجهی هایی که از گذشته تا کنون انجام شده است را عامل اصلی صدمات به تالاب ها برشمرد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خاطر نشان کرد: بر اساس آموزه های دینی و فرهنگ غنی و تعالیم دین مبین اسلام و جامعه آگاه باید به گونه ای برنامه ریزی انجام دهیم که مشارکت جامعه محلی، ذیربطان و اعضای کلیدی مرتبط با حوزه های کاری را به نحو شایسته داشته باشیم. وی ضمن اشاره به یکی از مقالات علمی در خصوص حفاظت مشارکتی و پارادایم های فکری موجود اذعان داشت دو دیدگاه وجود دارد: EM, DM در دیدگاه DM یا مدرنیزیشن محیط زیست باید به هر قیمتی حفظ شود و هیچ گونه توسعه ای اتفاق نیفتد. در مقابل این فرایند فکری دیدگاه EM است که معتقد است علاوه بر اهمیت حفاظت از محیط زیست استفاده و بهره برداری از محیط زیست هم باید اتفاق بیفتد. برای مدیریت مطلوب در محیط زیست باید از رهگذر همین پارادایم فکری بنیان های نظری و مدل های توسعه ای را تدوین کنیم. وی در ادامه ضمن اشاره به مشارکت های همه جانبه و محبوب گفت: سه مولفه اصلی مشارکت مردمی شامل: کار با مردم، به وسیله مردم و برای مردم است و برای حفظ رابطه دوستانه بین مردم و محیط زیست باید در کنار این رابطه تعهد مردم به محیط زیست نیز وجود داشته باشد. وی با انتقاد از مشارکت ابزاری گفت: مشارکت ابزاری یعنی اینکه انسان ها نباید ابزاری برای توسعه مدیریتی و توسعه دولت ها باشند و در زمان حصول نتیجه کنار گذاشته شوند. بلکه مردم باید در طراحی پروژه ها و اجرای آن ها و حتی ارزیابی نتایج پروژه ها نقش داشته باشند. در ادامه یزدانی مشاور معاون وزیر کشاورزی اهمیت تالاب ها را خدمات فراوان آن برشمرد و افزود: زمانی که ارزشگذاری اقتصادی تالاب ها برآور شود اهمیت تالاب ها برای ما ملموس تر می شود برای مثال در بحث تفرج و گردشگری در تالاب ها سالانه هزاران میلیارد دلار گردش مالی می توانند ایجاد کند.

وی افزود: تالاب ها مانند یک اسفنج عمل می کنند و سیلاب ها را در خود جذب کرده و منابع آب تامین میکنند همچنین آلاینده های منابع آبی را تصفیه می کنند و در تامین غذا برای انسان توسط ماهی ها و حتی حیوانات از طریق تامین علوفه موثر هستند. برای تامین آب بصورت مستقیم و غیر مستقیم تأثیر گذار بوده و در بحث ترسیب کربن نیز اهمیت بسزایی دارندوی در پایان خاطر نشان کرد: در حال حاضر که گرمایش جهانی مطرح است اهمیت آن برای تعدیل هوا بسیار مشهود است.

این کارگاه دو روزه پنل های آموزشی موضوعاتی چون: نحوه و فرایند نظارت و تشکیل کمیته راهبردی و کمیته فنی شهرستانی، تشریح تجربیات پایش پروژه، اقدامات اجرایی شرکت های مجری و سمن ها و تعامل با دست اندرکاران دولتی، فرایند تشکیل صندوق های اعتبار خرد زنان روستایی و معیشت سازگار با منابع تالابی برگزار شد.